

7DE ZANGERTJES VAN VOLENDAM

Meerjarenbeleidplan d.d. 2023
Stichting De Zangertjes van Volendam

• **Inhoudsopgave**

- Voorwoord
- Inleiding
- Missie
- Werkwijze
- Muzikale praktijk
- Muzikale leiding koor
- Bestuur
- Vernieuwingen in beleid & aanbevelingen
- Contactgegevens
- Bijlage: Koorlesplan De Zangertjes van Volendam d.d. maart 2018

Voorwoord

Dit Meerjarenbeleidplan d.d. 2023 is opgesteld door het bestuur. Als basis hebben de Beleidplannen 2008-2010, 2011-2013 en 2014-2018 gediend. De beleidvoornemens uit laatstgenoemde plannen zijn nagenoeg allemaal ingevuld en waar mogelijk afgerond. Op die lauweren rusten is echter geenszins aan de orde. De maatschappij in al zijn geledingen is voortdurend aan ontwikkelingen onderhevig; vooral activiteiten waarbij fysieke aanwezigheid is vereist, merken de toenemende aantrekkingskracht van de digitale wereld, waar slechts virtuele aanwezigheid voldoende is om deel te nemen. De grootse mogelijkheden tot persoonlijke ontwikkeling die De Zangertjes reeds meer dan 60 jaar bieden, behoeven voortdurende promotie en aanbeveling bij zijn doelgroep. Inspelen op deze uitdagingen is een der doelstellingen van dit meerjarenbeleidplan, naast het beschrijven van de reeds jarenlang gevestigde kooractiviteiten.

Inleiding

'Stichting De Zangertjes van Volendam' is officieel opgericht op 24 augustus 1984, maar bestaat feitelijk als koor/vereniging al sinds 1960. Het koor is opgericht door de heer Evert Beumer die door iedereen Meester Beumer werd genoemd. De Meester heeft zich, vanaf de oprichting tot zijn plotseling overlijden in oktober 2007, op vele gebieden en met inbreng van al zijn capaciteiten ingezet voor 'zijn' koor. Gezegd mag worden dat hij een belangrijk deel van zijn leven aan het koor heeft gewijd. Het was de uitdrukkelijke wens van Meester Beumer om het koor als zodanig voort te zetten. Hiertoe heeft hij destijds een aantal leden van het toenmalige koor aangezocht die in 2007 het bestuur zijn gaan vormen. Deze wens wordt nog steeds in woord én daad door vele bij en met het koor betrokken personen en bedrijven ondersteund. Het koor neemt daarbij een bijzondere plaats in binnen de Volendammer gemeenschap.

Doel van dit voortschrijdend beleidplan is de beschikbare informatie te actualiseren en duidelijk te maken hoe het huidige bestuur van de Stichting De Zangertjes van Volendam zich de verdere toekomst van het koor voorstelt. Uitgangspunten voor het huidige bestuur blijven de muzikale, culturele en pedagogische doelstellingen zoals die al ruim zestig jaar gelden.

Missie

Meester Beumer – zowel onderwijzer en schooldirecteur als zangpedagoog – moet het idee hebben gehad dat muziekonderwijs van groot belang is voor de ontwikkeling van de hersenfuncties bij jonge kinderen. Bij de oprichting in 1960 van het kinderkoor De Zangertjes van Volendam was de techniek van hersenscanning nog niet uitgevonden en stond degelijk onderzoek naar het verband tussen gedrag en hersenfuncties nog in de kinderschoenen. Terugblikkend op 60 jaar kooractiviteiten van De Zangertjes van Volendam en met de kennis van nu kan echter gesteld worden dat Meester Beumer met zijn jongenskoor – waar na enkele jaren ook meisjes aan mochten deelnemen – een vooruitziende blik heeft gehad en hoogstwaarschijnlijk een zeer positieve bijdrage heeft geleverd aan het gemiddelde intelligentieniveau in Volendam.

'Muziek maakt Slim' is een samenwerkingsproject van alle partijen die in Nederland betrokken zijn bij muziekbeoefening. Het project stelt zich ten doel om wetenschappelijke inzichten over de effecten van muziekonderwijs en muziekbeoefening te verzamelen en onder de aandacht te brengen bij ouders, onderwijskrachten, schoolbesturen en politici. De conclusie uit de vele onderzoeken wordt op de site www.muziekmaaktslim.nl als volgt samengevat:

Muziek maken is leuk en bovendien hebben wetenschappelijke onderzoeken bewezen dat het een zeer positieve invloed heeft op de intelligentie en de sociale vaardigheden van kinderen. Door zelf muziek te maken wordt het intelligentiequotiënt van kinderen verhoogd en worden vooral het abstractievermogen en het analytisch denken sterk verbeterd. Het gezamenlijk musiceren versterkt daarbij het groepsgevoel en de discipline, evenals de sociale en emotionele vaardigheden. Bovendien leidt dit tot een positiever zelfbeeld.

WAT SPORT IS VOOR HET LICHAAM,

IS MUZIEKBEOEFENING VOOR DE GEEST!

Uit hersenonderzoeken is gebleken dat bij musicerende kinderen de linker hersenhelft (spraak en intellect) en de rechter hersenhelft (gevoelstoestand) sterker met elkaar verbonden raken dan bij niet-musicerende kinderen. Deze resultaten ontstaan doordat muziek maken een positieve en stimulerende werking heeft op de neuronale verbindingen. De neuronen worden geactiveerd waardoor er minder afsterven en er betere verbindingen ontstaan. Dat bepaalt uiteindelijk het intelligentieniveau.

Tot zover de citaten uit www.muziekmaaktslim.nl

De missie van De Zangertjes van Volendam: Het bieden van een laagdrempelig lesprogramma voor kinderen en jongeren om te leren in een koor vierstemmig te zingen. Hierdoor worden spraak en intellect (linker hersenhelft) en gevoel en emotie (rechter hersenhelft) sterker met elkaar verbonden dan bij niet-musicerende kinderen. Muziek maken heeft een zeer positieve invloed op de intelligentie en op de sociale vaardigheden van kinderen. Daarnaast ziet het bestuur het als zijn missie om een vierstemmig koor voor alle leeftijden in stand te houden dat aan de hoogste kwaliteitseisen voldoet waardoor de koorleden maximaal kunnen genieten van hun eigen prestatie en met groot plezier hun bijdrage blijven leveren

Werkwijze

Zie hiertoe het KoorLesplan 2018, dat als bijlage bij dit Meerjarenbeleidplan is gevoegd.

Een groot aantal vrijwilligers verzorgt wekelijks de ambiance waarin de professionele docenten en hun vrijwillige medewerkers de repetities uitvoeren. Naast het onderhouden van het Koorhuis met al zijn faciliteiten is daarbij ook de groep Papiervrijwilligers van belang. Deze groep van ongeveer 45 mannen haalt 6 dagen per week met 2 bussen papier en karton op dat bij de Firma Kras Recycling wordt gelost. Met de opbrengst wordt het koor gefinancierd waardoor het mogelijk is de jaarlijkse contributie op 25 euro te stellen.

Muzikale praktijk

Het kinderkoor ontvangt een grondige muzikale opleiding vanaf de basis. Kinderen van 4 tot 16 jaar krijgen een unieke kooropleiding. Naast het aanleren van het notenschrift en het partijlezen, is er veel aandacht voor adembeheersing en stemvorming. De stemvorming vindt plaats als integraal onderdeel van de gehele opleiding. Dit alles vormt de muzikale bagage van een koorlid. Tevens is er grote aandacht voor omgangsvormen en een gedisciplineerde houding.

Door de leeftijdgebonden mutatie van de kinderstemmen is de dirigent genoodzaakt regelmatig met een groep nieuwe zangertjes te beginnen. Daarom is een aanhoudende instroom van jonge kinderen vereist. De stemontwikkeling van de jonge zangers moet nauwgezet worden gevolgd. Momenteel ligt het totale aantal kinderen van De Zangertjes rond de vijftig. Het koor De Zangertjes van Volendam is daarmee een van de grootste kinderkoren van Nederland. De kinderen die zich aanmelden, variëren in leeftijd van 4 tot 14 jaar. Een evenwichtige opbouw daarbinnen is gewenst, maar deze factor is moeilijk te beïnvloeden. De kinderen zijn merendeels afkomstig uit Volendam maar ook uit Edam en uit de omgeving.

De jongste kinderen vormen de opleidingsgroep, de Benjamins. Vanaf de leeftijd van 6 à 7 jaar gaan de kinderen naar de Aspiranten waar ze eigen worden gemaakt met tekst lezen, notenschrift en ademhalingstechniek. Na twee jaar gaan ze vervolgens over naar het eigenlijke koor. De jongens blijven in het koor tot het moment van stembreuk. Die mutatie vindt meestal plaats op 13-, 14- of soms 15-jarige leeftijd. In overleg tussen de dirigent, de betrokken jongens en hun ouders/verzorgers wordt het tijdstip van afscheid nemen of de hierna omschreven overgang naar het mannenkoor bepaald. Na het vertrek uit het kinderkoor kunnen de jongens desgewenst gaan meezingen bij de bassen of tenoren. Het grootste deel van het mannenkoor bestaat uit zangers die vroeger deel hebben uitgemaakt van het kinderkoor. De mannen zijn onontbeerlijk voor het uitvoeren van vier- en meerstemmige werken. Het mannenkoor telt op dit moment ongeveer 14 leden. Er zingen 28 meisjes mee in het grote koor.

Enkele enthousiaste jonge koorleden hebben zich inmiddels ontwikkeld tot repetitor en geven op vrijwillige basis in nauw overleg met de dirigent invulling aan een deel van de wekelijkse repetities.. Deze leden zijn in de regel ook nauw betrokken bij de organisatie van de vele activiteiten rondom het koor. Zij kunnen zich op vanzelfsprekende wijze ontwikkelen tot de nieuwe dragers van de continuïteit van De Zangertjes van Volendam.

Muzikale leiding koor

Het koor staat sinds 2008 onder directie van mevrouw Juliette Besijn. Haar grenzeloze inzet en deskundigheid op alle betrokken terreinen monden uit in een grote beschikbaarheid als dirigent, als pedagoog, als organisator, als pianolerares, als gastvrouw. De invulling van alle taken geschiedt in samenhang en betreft zowel de muzikale doelstellingen als die in de pedagogische en sociaal-emotionele sfeer. De dirigent wordt, zoals eerder gesteld, in het muzikale bijgestaan door een groep repetitoren die samen met de kinderen nieuwe muziek instuderen en gekende muziek opfrissen. Frank Keijzer is de vaste organist van het koor. Hij assisteert en ondersteunt de dirigent in veel opzichten. Hij en Juliette vormen voor het koor een onmisbaar duo dat gezamenlijk de muzikale leiding van het koor heeft.

Bestuur

Het bestuur van De Zangertjes van Volendam is als eindverantwoordelijk orgaan te typeren als een toezichhoudend bestuur, terwijl de invulling van het muzikale en pedagogische beleid vooral door de dirigent en de organist wordt gerealiseerd. Enkele bestuursleden zijn ook actief in de uitvoering van bepaald beleid. Zo regelt het bestuur een deel van de afspraken rond concerten, inclusief de financiële voorwaarden en de afwikkeling daarvan. Het beheer van het Koorhuis is in handen van een bestuurslid. Het bestuur bestaat momenteel uit vijf leden en is in functie getreden na het overlijden van oprichter Meester Beumer. De bestuursleden verrichten hun taken onbezoldigd. Er is een rooster van aftreden om de vier jaar; dit rooster wordt gevolgd. Het bestuur bestaat per januari 2023 uit:

Jacques van Westen	penningmeester en de facto voorzitter
Marian Runderkamp	secretaris
Bets Pool-Plat	bestuurslid
Tomas Tol	bestuurslid
Jaap Schilder	pro forma voorzitter

Vernieuwingen in beleid

Vernieuwen van beleid is vereist om het levenswerk van Meester Beumer bij de tijd te brengen opdat het koor niet zal verlopen of de aanwas van kinderen niet zal stokken. Voorkomen moet worden dat kinderen en ouders zich niet meer aangesproken voelen door het koorconcept. In onderstaand overzicht van voorgestelde vernieuwingen en aanpassingen is gebruik gemaakt van het concept Panta Rhei. Laten we zorgen dat het water volop blijft stromen door de Beumerbedding.

PANTA RHEI is een uitspraak van de Griekse wijsgeer Heraclitus. ALLES STROOMT wordt heden ten dage opgevat als model enerzijds voor de maatschappij waarbinnen continu veranderingen plaatsvinden en anderzijds voor de ontwikkeling van kinderen die nooit stil staat: ze spelen en sporten en doen hun huiswerk en beoefenen hun hobby's. Het beeld wordt daarbij gebruikt van een rivier: water dat door een rivier stroomt, komt nooit meer terug en toch blijft de rivier hetzelfde vanwege de bedding.

Binnen bestuur en leiding van De Zangertjes van Volendam worden de afgelopen jaren af en toe opmerkingen gemaakt over het belang van het interessant houden van het koor voor kinderen. Ook wordt daarbij gerefereerd aan de ontwikkelingen binnen de Katholieke Kerk die reeds hebben geleid tot een sterk verminderd aantal kerkgangers – vergeleken met pakweg 40 jaar geleden – waardoor de behoefte aan koren die liturgische liederen kunnen zingen navenant is afgenomen. Het concept van zingen in de kerk wordt steeds minder belangrijk.

Binnen leiding en bestuur bestaat overeenstemming over de basis van het koor; vierstemmig in harmonie zingen door verschillende stemsoorten is in Nederland een tamelijk uniek koorformat dat jarenlange oefening vereist om een aantrekkelijk resultaat te realiseren. Die basis willen alle leidinggevenden behouden en moet ook het uitgangspunt zijn voor elk plan om de aantrekkingskracht van het koor op kinderen en jongeren te vergroten. 'Vierstemmig in harmonie kunnen zingen' kan in bovenstaande beeldspraak de

rivierbedding zijn waarbij de vele toepassingsmogelijkheden van deze basis dan het water vormen dat voortdurend stroomt en in beweging is.

Een optreden van het koor vestigt bepaald niet de indruk van een stromende rivier, helemaal niet als de koorleden zijn gekleed in het Volendammer kostuum, hoe mooi dat op zich ook mag zijn. Het geheel is een statisch gebeuren, na zestig jaar nog steeds volstrekt volgens het Beumerformat. En hoe waardevol dit concept ook nog steeds mag zijn, de aantrekkelijkheid ervan voor jonge mensen is zeer beperkt; immers, *Panta Rhei!*

Aanbevelingen

- Houd het koor in stand met zijn bewezen degelijke opleiding tot zanger of zangeres in vierstemmige setting.
- Zet daarnaast bepaalde nevenactiviteiten op die het water in de rivierbedding tot stromen brengen.
- Richt nieuwe activiteiten niet persé op het hele koor. De volwassen koorleden hebben veel minder tijd beschikbaar voor extra activiteiten en vanwege hun jarenlange ervaring bestaat de kans dat ze ook minder openstaan voor nieuwe elementen. Richt je dus op bepaalde leeftijdsgroepen in het koor bij het organiseren van bepaalde nevenactiviteiten. Als zo'n nieuw aspect ook aanslaat bij de oudere leden, kan altijd voor hen alsnog een passend aanbod worden geregeld.
- Organiseer bewegingsactiviteiten tijdens het zingen waardoor een optreden minder statisch wordt en tevens het plezier van de koorleden in een optreden groter wordt.
- Ga experimenteren met muzikanten die tussen de koorleden spelen waardoor een speelse ambiance wordt opgewekt. De muzieknummers moeten zich hier voor lenen; dit zou een nevenactiviteit van het koor kunnen worden. Wellicht zijn er koorleden die ook een instrument bespelen en dit een uitdaging vinden.
- Neem vooral geen afscheid van ervaren en gedreven jongedames die volgens het Beumerformat niet langer passen in de sound van het koor. We kunnen de bijdragen van deze muzikaal vaak hoogopgeleide koorleden niet missen. Richt desnoods een aparte koorsectie op die een eigen stijl mag ontwikkelen en die voor bepaalde optredens een belangrijke rol kan spelen. Zij kunnen ook een voortrekkersrol spelen bij het introduceren van nieuwe elementen.
- Als gestreefd wordt naar het introduceren van nieuwe muzikale activiteiten is daarvoor een werkgroep nodig die als initiator, coördinator en organisator optreedt. De hierboven genoemde jongedames zouden deze functie prima kunnen vervullen.
- Bied de mogelijkheid – in overleg met de jonge deelnemers – om zich te bekwamen in andere muziekstijlen. Rappen lijkt bijvoorbeeld een populaire

muziekstijl te zijn voor jonge mensen, maar misschien zijn er nog meer nieuwe ontwikkelingen op deze doelgroepmarkt.

- Voor de p.r. dient een werkgroep te komen die structureel aan de weg timmert met achtergrondverhalen en reportages over optredens. Belangrijk is om het belang van muzikale ontwikkeling voor kinderen alom bekend te laten worden. Hiermee wordt aansluiting verkregen bij het Jeugd- en Jongerenbeleid van de gemeente.
- Voor de p.r. is eveneens van groot belang om aansluiting te vinden bij de manier waarop kinderen en jonge ouders informatie binnenhalen: de sociale media. Hiertoe dient een dynamisch jong p.r.-bedrijf te worden ingeschakeld.

Contact, gegevens en website

Stichting De Zangertjes van Volendam

Secretariaat: Tjalk 44 - 1132 GX Volendam

Telefoon: 0299 367772

E-mail: info@zangertjesvanvolendam.nl

Website: www.zangertjesvanvolendam.nl.

Koorhuis: Meerstraat 1 - 1131 EK Volendam

ABN AMRO Bank: NL03ABNA58 86 14 548

K.v.K.-dossiernummer: 41235006

De Stichting De Zangertjes van Volendam heeft de ANBI-status van culturele instelling. Een schenkingsbedrag mag daardoor 25% verhoogd worden gemeld bij de belastingdienst. RSIN = 006981185